

Membres de Grup20

AUDALIA

AUDIAXIS AUDITORS

AUDITIA

AUDITSIS

AUDRIA

AUREN

BUSQUET ECONOMISTES
AUDITORS

CASTELLÀ AUDITORS
CONSULTORS

CORTÉS Y ASOCIADOS
AUDITORES

CORTÉS, PÉREZ Y CIA.

FAURA-CASAS

FORWARD ECONOMICS

G.P.M. AUDITORS

IBERAUDIT KRESTON

MOORE STEPHENS
ADDDVERIS

UNIAUDIT OLIVER CAMPS

PLETA AUDITORES

VIR AUDIT

VIDIELLA ROSA

L'any 2011 vam parlar de "Control financer i auditoria d'empreses públiques municipals". Si aquest any parléssim d'aquest tema diríem:

"DE L'AUDITORIA AL CONTROL FINANCER EN EMPRESES I ALTRES ENTITATS PÚBLIQUES MUNICIPALS, UN PAS IMPRESCINDIBLE"

És prou conegut que les auditories de les entitats que formen part del sector públic, han estat clarament emmarcades per la normativa vigent d'auditoria de comptes i així tant la Llei com el Reglament d'Auditoria han vingut a establir que els treballs d'auditoria sobre comptes anuals o altres estats financers d'entitats que formen part del sector públic estatal, autonòmic o local i es troben atribuïts legalment als òrgans públics de control de la gestió económico-financera del sector públic en l'exercici de les seves competències, es regeixen per les seves normes específiques, no resultant d'aplicació a aquests treballs allò establert en la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes.

No obstant, la pròpia normativa d'auditoria estableix també que els treballs d'auditoria realitzats sobre els comptes anuals o estats financers o altres documents comptables d'entitats integrants del sector públic estatal, autonòmic o local que es troben obligats

legalment a sotmetre els seus comptes a auditoria, estan subjectes a allò disposat per la normativa d'auditoria de comptes i, en particular, es consideren en aquest sentit els treballs d'auditoria realitzats sobre els comptes anuals de les societats mercantils del sector públic subjectes a l'obligació de sotmetre els seus comptes anuals a auditoria d'acord amb la normativa mercantil.

Es consideren els treballs d'auditoria realitzats sobre els comptes anuals de les societats mercantils del sector públic subjectes a l'obligació de sotmetre els seus comptes anuals a auditoria.

Aquestes disposicions a què hem fet referència delimiten, per tant, un doble àmbit de control per a les empreses públiques: un, el derivat de la normativa d'auditoria de comptes, quan aquestes societats resulten obligades per la normativa mercantil i, un segon, exclòs de la normativa

d'auditoria, el regulat per la normativa pròpia del sector públic, que s'emmarcaria en el denominat "control financer" com a exercici de la funció interventora mitjançant tècniques d'auditoria, sota normes d'auditoria del sector públic.

Membres de Grup20

AUDALIA
AUDIAXIS AUDITORS
AUDITIA
AUDITSIS
AUDRIA
AUREN
BUSQUET ECONOMISTES
AUDITORS
CASTELLÀ AUDITORS
CONSULTORS
CORTÉS Y ASOCIADOS
AUDITORES
CORTÉS, PÉREZ Y CIA.
FAURA-CASAS
FORWARD ECONOMICS
G.P.M. AUDITORS
IBERAUDIT KRESTON
MOORE STEPHENS
ADDVERIS
UNIAUDIT OLIVER CAMPS
PLETA AUDITORES
VIR AUDIT
VIDIELLA ROSA

No entrarem a analitzar els treballs d'auditoria de comptes de les societats públiques, quan aquestes resulten obligades per la normativa mercantil a sotmetre els seus comptes a auditoria, atès que, en essència, aquest tipus de treballs no presenta diferències substancials respecte els treballs d'auditoria de societats de titularitat privada. No obstant, sí que resulta oportú aprofundir en el camp del control financer, tot i que no és aquest un concepte nou, en haver estat ja reiteradament contemplat per la normativa d'aplicació a les societats públiques. Així, el control financer ha estat desenvolupat en els darrers anys mitjançant diverses disposicions que han vingut a reforçar la seva importància, de manera que allò que era una realitat quan en parlàvem al Fòrum del 2011, actualment esdevé un procediment pràcticament imprescindible de control que a més, abasta altre tipus de formes jurídiques del sector públic, més enllà de les societats públiques en forma mercantil.

Fem un breu repàs d'algunes novetats legals introduïdes en els darrers anys que ens permetran entendre cap a on camina aquest canvi de l'entorn, en bona mesura impulsat per les conseqüències de la crisi financera dels ens locals, que tot i haver remès de manera molt significativa, ha deixat ja una clara empremta de major control de les finances públiques locals.

En aquest cos normatiu, podem fer una primera referència a la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera, que va incorporar el concepte "equilibri financer" per a les societats públiques, bé sigui en la seva classificació com a administracions públiques o com altres ens dependents, que més enllà de les particularitats en el seu càlcul (mitjançant la determinació de la capacitat/necessitat de finançament, o mitjançant la determinació de pèrdues comptables) esdevé un indicador clau. Les conseqüències de gaudir o no d'una posició d'equilibri financer són determinants (podent arribar en algun cas, fins i tot, a comportar la dissolució de la societat) i, per tant, la correcta quantificació de l'equilibri financer requereix disposar d'unes dades fiables, per a la qual cosa l'auditoria pot ser una eina de màxima utilitat, ja sigui en la seva vessant de la normativa d'auditoria de comptes, o com a exercici del control financer.

Dèiem també que el desenvolupament normatiu dels darrers anys, ha clarificat l'abast del control financer a altre tipus d'entitats més enllà de les societats en forma mercantil, i un clar exemple d'aquesta realitat ha estat la Llei 27/2013 de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local, que afegeix la Disposició addicional 20ª a la Llei de règim jurídic de les Administracions

La correcta quantificació de l'equilibri financer requereix disposar d'unes dades fiables, per a la qual cosa l'auditoria pot ser una eina de màxima utilitat.

Membres de Grup20

AUDALIA

AUDIAxis AUDITORS

AUDITIA

AUDITSIS

AUDRIA

AUREN

BUSQUET ECONOMISTES
AUDITORS

CASTELLÀ AUDITORS
CONSULTORS

CORTÉS Y ASOCIADOS
AUDITORES

CORTÉS, PÉREZ Y CIA.

FAURA-CASAS

FORWARD ECONOMICS

G.P.M. AUDITORS

IBERAUDIT KRESTON

MOORE STEPHENS
ADDVERIS

UNIAUDIT OLIVER CAMPS

PLETA AUDITORES

VIR AUDIT

VIDIELLA ROSA

Públiques, titulada "règim jurídic dels consorcis". Aquesta disposició, entre d'altres aspectes, estableix que els consorcis estaran subjectes al règim pressupostari, comptable i de control de l'administració pública a la que estiguin adscrits i que en tot cas, es durà a terme una auditoria dels comptes anuals que serà responsabilitat de l'òrgan de control de l'administració a la que s'hagi adscrit el consorci.

Un altre pas que reforça la funció del control financer assignat a les intervencions locals, com a òrgans de control intern.

I, per últim, en aquesta mateixa línia, cal fer especial menció a l'esborrany del Reial Decret de Control Intern de les entitats Locals. Aquest text legal, encara pendent d'aprovació, unifica, concreta i delimita els aspectes relatius al control financer desenvolupats en les diverses

disposicions legals relatives a les hisendes locals.

A l'espera de quin sigui el text finalment aprovat, són remarcables alguns aspectes d'aquest esborrany, però referint-nos al control financer, resulta especialment rellevant el Títol III, on s'estableix que l'òrgan interventor de l'entitat local realitzarà anualment l'auditoria dels comptes anuals de: els organismes autònoms locals, les entitats públiques empresarials locals, les fundacions del sector públic local obligades a auditar-se per la seva normativa específica, els fons i els consorcis i les societats mercantils i les fundacions del sector

públic local no sotmeses a l'obligació d'auditar-se, incloses en el pla anual d'auditories.

Si bé el control financer és un concepte ja reconegut i desenvolupat en la normativa de l'administració local, mai com fins ara en aquest esborrany s'havia regulat de forma tan explícita aquesta obligació d'auditoria de les diverses entitats dependents dels ens locals, sota normes d'auditoria pública i la responsabilitat de la intervenció. I cal encara destacar un darrer aspecte relatiu a la col·laboració públic-privada per a la qual ja apostàvem en el Fòrum del 2011

Els auditors censors jurats de comptes hem de veure una oportunitat en l'auditoria dels ens dependents del sector públic i, especialment, del sector públic local.

i així en l'esborrany del RD de Control Intern, s'introdueix que l'entitat local podrà recavar la col·laboració d'empreses privades d'auditoria, que hauran d'ajustar-se a les instruccions dictades per l'òrgan interventor.

Amb tot això que breument hem exposat, resulta manifest que els auditors censors jurats de comptes hem de veure una oportunitat en l'auditoria dels ens dependents del sector públic i, especialment, del sector públic local, que requereix, però, d'una perspectiva més àmplia que la que es deriva de la normativa d'auditoria de comptes. El prisma d'enfocar l'auditoria de les societats mercantils públiques únicament sota l'empara del previst en la normativa d'auditoria de comptes resulta necessari, però clarament insuficient i és imprescindible enfocar

Membres de Grup20

AUDALIA
AUDIAXIS AUDITORS
AUDITIA
AUDITSIS
AUDRIA
AUREN
BUSQUET ECONOMISTES
AUDITORS
CASTELLÀ AUDITORS
CONSULTORS
CORTÉS Y ASOCIADOS
AUDITORES
CORTÉS, PÉREZ Y CIA.
FAURA-CASAS
FORWARD ECONOMICS
G.P.M. AUDITORS
IBERAUDIT KRESTON
MOORE STEPHENS
ADDVERIS
UNIAUDIT OLIVER CAMPS
PLETA AUDITORES
VIR AUDIT
VIDIELLA ROSA

la mirada cap al control financer d'entitats públiques sota diverses formes jurídiques i marcs comptables i legals dispars. Així mateix, aquest pas imprescindible al control financer ha d'anar acompanyat d'un enfocament diferent dels treballs de l'auditor:

- Formació en marcs comptables i normatius substancialment diferents dels mercantils.
- Execució sota normes d'auditoria pública ja que les NIAS-ES ni són aplicables ni, en si mateixes, resultarien adequades per a aquest tipus de treballs.
- Assumpció de la importància que en el control financer revesteix la verificació del compliment de la legalitat.
- Planificació del treball orientada a objectius complementaris al de la revisió de la imatge fidel, propi de l'auditoria de comptes, tals com el ja esmentat compliment de la legalitat o, en alguns casos, la realització d'auditories operatives per a la verificació del grau d'eficàcia i eficiència en la gestió dels recursos públics.

- I, per últim, en aquest tipus de treballs, l'establiment d'eines que permetin la supervisió i la recepció d'instruccions per part de l'òrgan interventor de l'ens local, al qual recau la plena responsabilitat d'aquests controls.

Al fil d'aquestes consideracions, podríem encara fer referència a altres molts aspectes derivats d'aquest marc de control, com els processos de contractació i licitació dels treballs de col·laboració amb els òrgans de control, els criteris per a l'acreditació de la solvència tècnica dels auditors de comptes, els sistemes de quantificació dels honoraris professionals, la formació en matèries específiques del sector públic, els mecanismes de supervisió dels òrgans de control. De ben segur que tindrem oportunitat de valorar aquestes i altres qüestions en un futur proper, però en primer lloc i com a requisit previ, cal fer aquest pas imprescindible de l'auditoria al control financer.

**Pere Ruiz Espinós,
Soci de FAURA CASAS**